

Näringsdepartementet

n.registrator@regeringskansliet.se

n.nationellplan@regeringskansliet.se

Diarienummer N2017/05430/TIF

Förslag till nationell plan för trafiksystemet 2018-2029

Förslaget till nationell plan är på många sätt ett imponerande arbete både vad gäller omfattning och kvalitet på underliggande dokument. Givet situationen med stort eftersläpande underhåll av infrastruktur är det en respektingivande uppgift att balansera alla olika val.

Bakgrund

Ett samlat Sydsverige från Norrköping till Trelleborg har under många år pekat på behovet av en utbyggnad av väg E 22 för att skapa tillväxt och goda förutsättning också utanför storstadsområdena.

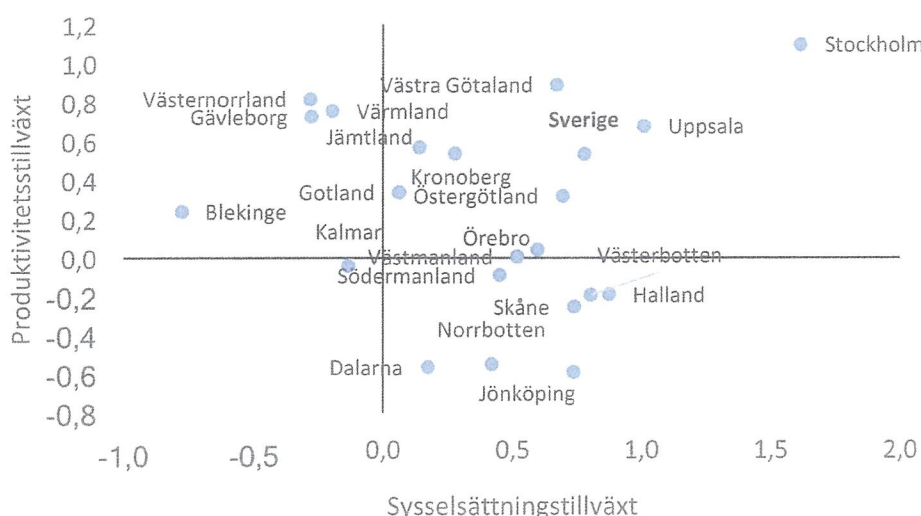
I en intressant analys, den så kallade Produktivitetskommissionen, har en grundlig genomlysning av sydsvensk ekonomi gjorts. Analysen av tillväxt i samtliga svenska regioner pekar på att tillväxt av BNP generas av två komponenter i samhällsekonomin. Den ena är sysselsättningen, det vill säga hur många som arbetar. Den andra är produktivitet, det vill säga hur effektivt det arbete som utförs är. I den allmänna debatten är fokus ofta på sysselsättning, alltså hur många som är i arbete. Men för tillväxten är produktiviteten mer betydelsefull. Medan sysselsättningen har bidragit till 20% av tillväxten de senaste åren, så har produktivitet svarat för 80% av tillväxten.

Det finns i sammanhanget tre slutsatser som är viktiga att lyfta fram i samband med den nationella planen.

För det första skiljer sig tillväxten åt ganska radikalt inom Sverige. Skillnaderna är så stora att en nationellt sammanfattande siffra säger mycket lite om hur ekonomin faktiskt går i landet.

I nedanstående figur illustreras de stora skillnaderna.

Tillväxt i produktivitet och sysselsättning, 2008-2015

Detta har stor relevans för hur man skall värdera betydelsen av insatser i olika delar av Sverige. Målet med satsningar på vägar och järnvägar är att bidra med ekonomiskt välstånd.

För det andra ger analysen tydliga besked om vad som förklarar skillnaderna mellan svenska regioner avseende produktivitet, varav flera har stor relevans för transportinfrastrukturen. Följande faktorer ger alla positiva bidrag till produktiviteten i en regions näringsliv.

- Utbildningsnivå
- Innovation
- Närvaro av stora bolag
- Närvaro av bolag som är utlandsägda
- Internationalisering
- Pendling (storlek på lokal arbetsmarknad)

Det är i första hand arbetspendling och i andra hand godstrafik ger alltså viktiga bidrag till tillväxten.

För det tredje har flera av de sydsvenska regionerna haft en sämre utveckling av produktivitet.

I analysen ”Sydsverige Live”, som är framtagen av bland andra Sydsvenska Industri- och Handelskammaren, intervjuas företagsledare i regionen. Där framgår att 63% av företagsledarna ser brister i infrastruktur för pendling som ett hinder för tillväxt och var tredje ser det som ett stort hinder. 35% ser infrastruktur för gods som ett hinder och ungefär var femte ser det som ett stort hinder.

Mot bakgrund av att pendling är en viktig drivkraft för produktivitet och att det finns stor anledning och potential i att öka denna i Sydsverige. Insatserna under kommande år blir mycket betydelsefulla och infrastrukturinvesteringar kommer därför att ha stor betydelse i Sydsverige de kommande åren.

Förslaget till finansiering

I planen ser man en klar satsning på storstadsregionerna, vilket mot bakgrund av ovanstående inte är helt lyckligt.

När det kommer till investeringar i ny kapacitet är övervägande del av kapitalet är redan bundna i pågående eller bundna investeringar.

Särskilda objekt - förbifart Söderköping

E22 AB ser positivt på den planerade Förbifarten i Söderköping. Med förbifarten kommer trafiken genom Söderköping att lätta och trafikflödet på väg E22 kommer att bli säkrare utan inslag av trafikljus och broöppningar. Förbifarten var med i den *Nationella planen för trafiksystem 2014-2025* med en planerad byggstart 2015-2017. Denna byggstart blev uppskjuten på grund av oenigheter kring den tekniska lösningen av bygget. Dock uttrycks en viss oro att objektet återigen kommer att bli uppskjuten, speciellt med tanke på att utredningen startades 1991. E22 AB ser därför att det är av stor vikt att den planerade byggstarten för objektet träder i kraft, helst tidigareläggs.

E 22 – den gröna vägen

Sverige behöver fler tillväxtregioner. Med en bättre fungerande E22 skulle man främst i sydöstra Sverige kunna skapa större och bättre integrerade arbetsmarknadsregioner. Många studier har visat att en utbyggnad skulle skapa fler jobb och en bättre tillväxt i företagen i regionen.

Närmare en tredjedel av den svenska exporten går till länderna runt Östersjön och fyra av Sveriges tio största hamnar ligger längs med E22. En satsning på E22 är därmed en strategisk satsning för att knyta dessa viktiga marknader närmare till oss samtidigt som de viktiga sjötransporterna gynnas. Vidare skapar en utbyggnad en viktig avlastning till bl.a. E4 där trafikinfarkter inte är ovanliga.

Sydöstra Sverige har länge lidit av en mycket låg tillgänglighet som missgynnat regionen. EU kommissionens analyser visar att området, trots sin geografiska belägenhet, har en tillgänglighet i paritet med områden i norra Sverige. Därmed har den bristande infrastrukturen försatt regionen i ett sämre konkurrensläge, vilket också syns i tillväxtstatistiken.

Längs E22 finns ett stort antal turistattraktioner och rekreationsområden som har potential att utvecklas med en ökad tillgänglighet. De många flaskhalsar som finns längs vägen, inte minst under högsäsong, skulle med en utbyggnad kunna undvikas och skapa nya jobb i turism- och besöksnäringen.

E22 bör göras till den gröna vägen, ett nationellt pilotprojekt för elväg i större skala. Detta bland annat eftersom ostkusten saknar det alternativ som järnvägen utgör längs västkusten eller längs södra stambanan. E22 utgör därmed det naturliga alternativet för en första större

E22 AB

satsning på fossilfri bil- och lastbilstrafik som Sverige så väl behöver för att ligga i framkant i miljöutvecklingen.

Mot denna bakgrund är det vår förhoppning att E22 i framtiden ges en särskild och motiverad särställning som skulle gynna inte bara regionerna längs vägen, utan hela rikets utveckling.

Sydsverige 30 november 2017

Mikael Blomqvist
Ordförande

Stephan Muehler
VD